

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/28/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123255413
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123255413.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpenej Remedium Legal, s. r. o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: Z. Z. W., narodenému XX. P. XXXX, C., Š. XXX/XX, o zaplatenie 4 395,15 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 15Csp/56/2023, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. septembra 2024 sp. zn. 11CoCsp/28/2024, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 15. mája 2024 č. k. 15Csp/56/2023 - 162 žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Uviedol, že žalobkyňa svoj nárok skutkovo vymedzila tak, že postupca, resp. jeho právny predchodca, uzavrel so žalovaným Zmluvu (podľa § 497 Obchodného zákonníka, ako aj zákona č. 129/2010 Z. z.), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Následne žalovaný neplnil riadne svoje zmluvné povinnosti, osobitne riadne a včas úver nesplácal napriek upozorneniu na omeškanie. Na základe uvedeného postúpca 3. marca 2021 pristúpil k zosplatneniu úveru. Zdôraznil, že aj keď vymedzenie konkrétnej splátky, pre omeškanie dlžníka s ktorou veriteľ zvažuje možnosť/uplatnenie práva zosplatniť úver, vo výzve - upozornení na zosplatnenie dlhu neukladajú normy v ustanovení § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka *expressis verbis*, ide o bezpodmienečnú náležitosť takejto výzvy - upozornenia. Jednoznačne totiž požiadavka na také vymedzenie vyplýva z účelu predmetného upozornenia, ktorým je informovať spotrebiteľa o tom, s ktorou splátkou je v omeškaní a zároveň/predovšetkým pre omeškanie s ktorou (tou istou) splátkou veriteľ zvažuje uplatnenie práva predčasne zosplatniť dlh a spotrebiteľ na základe tejto informácie môže predmetnú dlžnú splátku uhradiť v určenej lehote a tým sa vyhnúť vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu/strate výhody uhradiť dlh v splátkach. Súd prvej inštancie poukázal na to, že postupca v listine z 30. januára 2021 označenej ako VÝZVA, adresovanej žalovanému, oznámil, že k 30. januáru 2021 je žalovaný v omeškaní so

splácaním pohľadávky vo výške 1 431,50 eura s tým, že nech dlžnú sumu uhradí do 15 dní; ak dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Konštatoval, že v predmetnej VÝZVE nie je označená, špecifikovaná konkrétna splátka, s ktorou je dlžník - spotrebiteľ v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorou veriteľ - dodávateľ zvažuje uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ani to z podania nevyplýva, resp. nie je to z neho možné vyvodiť, keď veriteľ v ňom poukazuje na omeškanie so splácaním pohľadávky v celkovej výške 1 431,50 eura (do ktorej nie je zahrnutý úrok z omeškania). Dospel k záveru, že tým, že veriteľ - právny predchodca žalobkyne vo VÝZVE z 30. januára 2021 neoznačil konkrétnu splátku, v súvislosti s omeškaním s ktorou zvažoval uplatnenie práva zosplatiť úver, znemožnil dlžníkovi - žalovanému efektívne odvrátiť hrozbu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Okresný súd zdôraznil, že veriteľ je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre omeškanie dlžníka s konkrétnou splátkou a pri súčasnom dodržaní podmienok a lehôt v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a pokiaľ neuplatní právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu/úveru v príslušných lehotách, také oprávnenie vo vzťahu k príslušnej splátke stráca; a prípadný nárok na úhradu takej splátky môže uplatniť „už len“ ako nárok na úhradu omeškanej splátky. Nemôže však úhradou takej splátky (prípadne ostatných starších splatných a neuhradených splátok) podmieňovať ne/zosplatenie dlhu/úveru (v upozornení na možnosť zosplatenia dlhu/úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Konštatoval, že s poukazom na obsahové nedostatky listiny VÝZVA z 30. januára 2021 (v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), resp. jej neurčitost ako právneho úkonu, hoc zaslanej aj doručenej do sféry dispozície dlžníka - žalovaného, v dôsledku ktorých tento jednostranný právny úkon veriteľa - právneho predchodcu žalobkyne je neplatný, nemožno následné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru/dlhu listinou označenou ako VÝZVA z 18. marca 2021, tiež zaslanou aj doručenou do sféry dispozície dlžníka - žalovaného považovať za platné a účinné.

1.2. Záverom uzavrel, že nadväzne platí, že žalobkyňa nepreukázala, že je nositeľkou žalobou uplatneného nároku a prislúcha jej aktívna vecná legitimácia. Z vykonaného dokazovania nevyplýva splnenie podmienok vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z. z. (postúpenie výhradne splatnej pohľadávky) a zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách pre platné postúpenie pohľadávky z banky B. B., P. B., na žalobkyňu. Riadnym nenaplnením postupu podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka nemohlo dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čo v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., § 92 ods. 8 zákona č. 438/2001 Z. z. v spojení s § 39, § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakladá neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a teda nedostatok vecnej aktívnej legitimácie žalobkyne.

1.3. Vo vzťahu k argumentácii žalobkyne, že so žalovaným uzavrela 18. októbra 2021 Dohodu o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach č. 6341949, na základe ktorej žalovaný uznal záväzok vyplývajúci zo Zmluvy č. 5080021540 z 13. novembra 2015 čo do právneho dôvodu a výšky a zaviazal sa dlh uhradiť v splátkach, okresný súd konštatoval, že pokiaľ nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z označenej Zmluvy, žalobkyňa nikdy nemala, nenadobudla žiadnu takú pohľadávku voči žalovanému, preto nemohla so žalovaným uzavrieť dohodu týkajúcu sa takej (neexistujúcej) pohľadávky, teda ani dohodu o uznaní záväzku a o splátkach dlhu; obdobne nemohol dlžník voči ne-veriteľovi účinne uznať dlh. Keďže stranou predmetnej Dohody z 18. októbra 2021 nebol skutočný veriteľ, je táto bez právneho významu vo vzťahu k uplatňovanému nároku. Zdôraznil, že uznanie dlhu podľa § 588 Občianskeho zákonníka nemá za následok zánik pôvodného záväzku a jeho nahradenie novým záväzkom (uznaným, resp. z dôvodu uznania), pričom poukázal aj na záverečnú časť bodu 2.1 predmetnej dohody z 18. októbra 2021 - „podpísaním Dohody nenastáva zmena obsahu dlhu...“. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 26. septembra 2024 sp. zn. 11CoCsp/28/2024 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 ako vecne správny potvrdil a žalovanému voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V celom rozsahu sa stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvoláciu námietku žalobkyne týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia súdu prvej inštancie vo vzťahu k výzve na zaplatenie omeškaných

splátok s upozornením na zosplatnenie označené ako „Výzva“ z 30. januára 2021, ktorú súd prvej inštancie posúdil ako neplatný právny úkon z dôvodu neurčitosti, nakoľko v ňom absentovalo uvedenie splátky, s ktorou mal byť žalovaný viac ako tri mesiace v omeškaní. Odvolací súd zastával názor, že výzva prezumovaná § 53 ods. 9 OZ je jednostranným právnym úkonom, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať (identifikáciu) splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Bez uvedenia tejto identifikácie nie je možné následne preskúmať splnenie podmienok na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a splatnosť tohto úkonu. Je potrebné si uvedomiť, že sa nejedná iba o formálnu podmienku, ale sa jedná o notifikačnú povinnosť dodávateľa voči spotrebiteľovi, ktorá má umožniť spotrebiteľovi „dozvedieť sa“ o hroziacom následku spočívajúcom vo vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, a tento následok odvrátiť. Práve uvedenie konkrétnej splátky je tou rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá musí byť voči spotrebiteľovi určito vyjadrená, nakoľko uvedenie „iba“ výšky dlhu, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní, vykazuje podstatnú mieru abstrakcie a spotrebiteľ z takto vyjadreného údajá nemôže bez ďalšieho určiť, ktorá splátka môže v budúcnosti založiť dôvodnosť predčasného zosplatnenia, resp. ktorú splátku považuje dodávateľ za splátku rozhodnú. Z uvedeného potom v konečnom dôsledku nie je objektívne vopred možné určiť, kedy si dodávateľ uplatní svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Navyše je potrebné poukázať na to, že veriteľovi v spotrebiteľských sporoch vzniká právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru iba v prípade, ak je dlžník v omeškaní s niektorou splátkou aspoň tri mesiace a súčasne upozorní dlžníka - spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Táto 15 - dňová lehota (na upozornenie a uplatnenie tohto práva) musí uplynúť do splatnosti splátky, ktorá sa stane najskôr splatnou po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, ktorá zakladá právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru založené omeškaním s úhradou splátky (s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní aspoň tri mesiace), potom môže veriteľ uplatniť výlučne do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky (t. j. v poradí prvej splátky, ktorá sa stala splatnou po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky zakladajúcej právo zosplatnenia), inak právo na zosplatnenie na základe splátky, ktorá zakladá právo na zosplatnenie, zanikne. Z uvedeného potom možno vyvodíť, že z právneho úkonu veriteľa podľa ustanovenia § 53 ods. 9 OZ by malo byť zrejmé naplnenie podmienok podľa ustanovenia § 565 OZ. Len takýto výklad je spôsobilý korešpondovať s vyššie uvedeným zmyslom účelu ustanovenia § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zdôraznil, že procesný súd nie je povinný ex offo vyhľadávať dôvod oprávnenosti úkonu veriteľa podľa § 53 ods. 9 OZ, keďže by mohlo dôjsť aj k dôvodom, na ktoré účastníci právneho vzťahu ani nepomysleli. Konštatoval, že zákon prisne stanovuje kritéria, za akých podmienok môže prísť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne a aj keď vymedzenie konkrétnej splátky, pre omeškanie dlžníka, s ktorou veriteľ zvažuje uplatnenia práva zosplatniť úver, v upozornení (výzve) na zosplatnenie dlhu neukladá zákonné ustanovenie § 53 ods. 9 a § 565 OZ *expressis verbis*, ide o bezpodmienečnú náležitosť takejto výzvy. Odvolací súd zastával právny názor, že požiadavka na také vymedzenie vyplýva z účelu predmetného upozornenia (výzvy), ktorým je informovať spotrebiteľa o tom, s ktorou splátkou je v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorou splátkou veriteľ zvažuje uplatnenia práva na predčasne zosplatniť úver/dlh. K výzve z 30. januára 2021 uviedol, že táto neobsahuje identifikáciu splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní a ktorá zakladá dôvod na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru a nie je vopred možné posúdiť, kedy si dodávateľ uplatní svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti (túto vyhlásil 3. marca 2021) a táto pôsobí vo vzťahu k spotrebiteľovi neurčito. Dospel k záveru, že výzvu z 30. januára 2021 nemožno považovať za kvalifikovanú výzvu v zmysle požiadaviek vyslovených v § 53 ods. 9 OZ. Pre úplnosť odvolací súd uviedol, že z dôvodu neurčitosti (výzvy) ako právneho úkonu, v dôsledku ktorej je tento jednostranný právny úkon veriteľa neplatný, nemožno vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti úveru - označené ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo 4. marca 2021 považovať za platné a účinné. Odvolací súd uzavrel, že neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ pre mimoriadne vyhlásenie splatnosti úveru, čo má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a s tým spojený nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne v spore.

2.1. V súvislosti s upriamovaním pozornosti žalobkyne na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/123/2022, odvolací súd primárne poukázal na to, že v predmetnom uznesení sa

dovolací súd (iba okrajovo) vyjadril k otázke náležitosti mimoriadneho/predčasného zosplatnenia úveru v tom zmysle, či predmetný úkon má obsahovať vymedzenie/určenie splátky zakladajúcej právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru ako (esenciálnej) náležitosti tohto právneho úkonu, pričom dospel k záveru, že „...žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá...“. Z uvedeného vyvodil, že najvyšší súd sa vyjadril výlučne k otázke platnosti tohto právneho úkonu v kontexte ustanovenia § 39 OZ; navyše vyslovený záver sa týka výlučne posúdenia náležitosti právneho úkonu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (netýka sa výzvy podľa § 53 ods. 9 OZ). Súd prvej inštancie pritom učinil prieskum právneho úkonu podľa § 37 OZ, ktorý považoval za neurčitý (výzva podľa § 53 ods. 9 OZ, príp. vyhlásenie mimoriadnej/predčasnej splatnosti úveru). Preto aj v prípade akceptovania argumentácie žalobkyne, že vyhlásenie mimoriadnej/predčasnej splatnosti úveru obligatórne nemusí obsahovať označenie splátky, ktorá založila právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, tak uvedené nič nemení na správnosti záveru súdu prvej inštancie o potrebe uvedenia konkrétnej splátky, s ktorou je dlžník v omeškaní vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ. Pokiaľ žalobkyňa namietala v odvolaní opačné závery niektorých iných odvolacích súdov, odvolací súd uviedol, že rozhodnutia iných krajských súdov nie sú rozhodnutiami vyššej súdnej autority a nie sú pre súd tej istej inštancie v tomto smere záväzné. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP pri aplikácii § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť odôvodňovala ustanovením § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. c) CSP. Namietala, že odvolací súd odôvodnil svoj potvrdzujúci rozsudok arbitrárne, pričom vnesol do problematiky vyhlásenia splatnosti v sporoch s prvkom spotrebiteľa nepredvídateľnosť. Bola názoru, že v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu absentuje vysvetlenie, v čom identifikoval neurčitosť právnych úkonov, t. j. ako konkrétne sa pri absencii určenia omeškanej splátky a splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie (za dodržania podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ) v uvedených právnych úkonoch prejavil vnútorný rozpor takýchto úkonov. Z uvedeného dôvodu mala za to, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný pre nedostatok odôvodnenia. Nestotožnila sa so záverom odvolacieho súdu, že z dôvodu neurčitosti (výzvy - upozornenia) ako právneho úkonu, v dôsledku čoho je jednostranný právny úkon veriteľa neplatný, možno hovoriť o absencii kvalifikovanej výzvy v zmysle § 53 ods. 9 OZ a teda, že neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ pre mimoriadne vyhlásenie splatnosti úveru. Dovolateľka formulovala právnu otázku: „či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje, resp. v podaní, ktorým upozorňuje na možné uplatnenie tohto práva v súlade s § 53 ods. 9 OZ uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku hodlá pristúpiť, resp. pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej by mohlo dôjsť (vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ) / došlo (vo výzve, ktorou sa uplatňuje právo na vyhlásenie splatnosti podľa § 565 OZ) k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ náležitosťou týchto právnych úkonov, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ“.

3.1. Poukázala na rozdielnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o totožnej otázke; v rozhodnutí z 30. januára 2024 sp. zn. 1Cdo/123/2022 najvyšší súd zastával názor, že „Veriteľ má právo vyhlásiť predčasnú splatnosť dlhu deň po tom, keď sa niektorá splátka dostane do omeškania aspoň tri mesiace. Premlčacia doba pri zosplatnení celého dlhu nemôže závisieť od vôle veriteľa (teda od toho, či právo vyhlásiť predčasnú splatnosť celého dlhu využije už v prvý deň alebo až v 30. deň po naplnení zákonných predpokladov). Podstata ustanovenia § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka (dôvod, pre ktorý tu zákonodarcu stanovil začatie plynutia premlčacej doby odlišne od všeobecného pravidla *actio nata*, ustanoveného v § 101) je v tom, že plynutie premlčacej doby by nemalo byť výlučne na vôli veriteľa. Pokiaľ teda veriteľ môže jednostranným právnym úkonom vyvolať možnosť uplatniť svoj nárok na súde, je potrebné, aby mu plynula premlčacia doba bez ohľadu na to, kedy toto právo využije. Napokon, toto právo sa mu zo zákona obnovuje pri každej ďalšej nezaplatenej splátke, ktorá sa dostane do omeškania viac ako tri mesiace a pri každej splátke je potrebné po troch mesiacoch a jednom dni omeškania začať počítať novú premlčaciu dobu na potenciálne zosplatnený dlh... Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolateľa, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť

(uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Dovolací súd tiež nepovažuje za potrebné na tomto mieste viesť polemiku o tom, či je určenie splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie, skutkovou alebo právnou otázkou (skutkovou otázkou nesporne je označenie takejto splátky vo výzve na zaplatenie alebo v samotnom zosplatnení, ak však tieto listiny vymedzenie relevantnej splátky neobsahujú, je jej určenie na účely začatia počítania premľacej doby len právnym konštruktom). Považuje však za vhodné uviesť, že pokiaľ sa vykonaným dokazovaním nepreukáže opak, treba vychádzať z princípu racionálneho správania účastníkov zmluvných vzťahov, ktorí konajú v súlade so zákonom, a teda vzhľadom na ustanovenie § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka je potrebné predpokladať, že zosplatnenie bolo vyvolané tou splátkou, ktorá bola v čase zosplatnenia tri mesiace po splatnosti.“

3.2. Odlíšne posúdenie otázky určitosti výzvy - upozornenia, ktorá je predpokladom zosplatnenia úveru, poskytol najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/197/2022, keď konštatoval: „Ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú môže jednorazovo a predčasne zosplatniť celý dlh. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie poškodený.“

3.3. Mala za to, že dovolací súd pristupuje k výkladu § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ rozdielne, keď vo vyššie citovaných rozhodnutiach dospel k opačným záverom ohľadom povinnosti špecifikácie splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu vo výzve v zmysle § 53 ods. 9 OZ resp. v samotnom zosplatnení a následne skutočnosti či táto skutočnosť je alebo nie je podmienkou platnosti tohto úkonu.

3.4. Dovolateľka zastávala názor, že je zrejmé, že v prípade, ak postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo 4. marca 2021 - toto svoje právo uplatnila v súlade s § 565 OZ a v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/224/2021, sp. zn. 4Cdo/132/2021, sp. zn. 7Cdo/26/2023, sp. zn. 6Cdo/87/2023, sp. zn. 1Cdo/148/2022) pre nezaplatenie splátky splatnej 28. novembra 2020 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru predchádzala po dobu troch mesiacov a pre ktorej nezaplatenie mohla ako jedinej vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň toto svoje právo uplatnila v súlade s § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom spotrebiteľ (žalovaný) bol nesporne na toto oprávnenie veriteľa upozornený (podaním z 30. januára 2021). Uviedla, že špecifikácia splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu, by bola, prihladnuc na vyššie citované rozhodnutia Najvyššieho súdu navyše nadbytočná - keďže z aktuálnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu jasne vyplýva, že vždy môže ísť len o splnenie jednej konkrétnej vymedzenej splátky - a teda veriteľ si nemôže „vybrať“, pre nesplnenie ktorej splátky toto právo uplatňuje.

3.5. Žalobkyňa konštatovala, že veriteľ nie je povinný vedieť správne právne posúdiť, pre nesplnenie ktorej splátky uplatňuje právo podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ a jeho úlohou je len sledovať splnenie týchto podmienok a ak toto právo uplatní po splnení týchto podmienok, je tento úkon jednoznačne platný a to bez ohľadu na to, či veriteľ stanovil „splátku“ pre nesplnenie ktorej sa domnieva, že došlo k uplatneniu tohto práva, nakoľko toto nevyplýva z právnych predpisov a je šikanózne, keďže veriteľ je povinný skutkovo vymedziť stav, avšak právne posúdenie (pričom určenie, pre nesplnenie ktorej splátky napokon došlo k uplatneniu uvedeného práva je výlučne právnym posúdením) je už výhradne vecou súdu. Obdobne vo veciach, v ktorých sa riešilo, pre ktorú splátku bol veriteľ oprávnený zosplatniť úver a od kedy je potrebné počítať začiatok premľacej doby v spotrebiteľských veciach, bolo rozhodnuté aj v uzneseniach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky so sp. zn. 7Cdo/268/2020, 4Cdo/201/2022, 1Cdo/53/2021, 4Cdo/231/2021, 9Cdo/368/2021, 4Cdo/23/2021, 2Cdo/332/2021, 6Cdo/71/2022, 2Cdo/272/2021, 1Cdo/61/2022, 4Cdo/250/2021, 4Cdo/262/2021, 2Cdo/298/2021, 4Cdo/221/2022, 6Cdo/64/2021, 9Cdo/98/2022, 1Cdo/143/2022, 6Cdo/87/2023, ktoré podľa názoru žalobkyne predstavujú ustálenú judikatúru dovolacieho súdu a od ktorej sa odvolací súd odklonil.

Žalobkyňa zastávala názor, že postupca využil právo podľa § 565 OZ a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy v lehote nie kratšej ako 15 dní v súlade s § 53 ods. 9 OZ v spojitosti s § 565 OZ - a z jeho strany nedošlo k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti, v dôsledku čoho nemožno prijať iný právny záver ako ten, že došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru a tým pádom aj k platnému postúpeniu pohľadávky.

3.6. Zdôraznila, že nemožno súhlasiť s právnou interpretáciou a výkladom sporných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka odvolacím súdom, nakoľko ten v napadnutom rozhodnutí uviedol, že „ (...) výzvu z 30. januára 2021 nemožno považovať za kvalifikovanú výzvu v zmysle požiadaviek vyslovených v § 53 ods. 9 OZ... a neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ pre mimoriadne vyhlásenie splatnosti úveru (...)“. Správnosť vyššie uvedených interpretačných prístupov a právnych záverov najvyššej súdnej inštalácie majú potvrdzovať aj rozhodnutia viacerých súdov nižšej inštalácie, ktoré odvolací súd nepovažoval za relevantné. K neurčitosti obsahu (zosplatňujúcej) výzvy zopakovala, že uvedenie splátky pre ktorú došlo k zosplatneniu pohľadávky nie je obligatórnou náležitosťou, ktorú by stanovoval zákon. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvej inštalácie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštalácie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou

dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákona zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobkyňa namieta existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá mala spočívať v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces.

16. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené či nepreskúmateľné. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Za zohľadnenia skutočnosti, že odvolací súd náležite aplikoval § 387 ods. 2 CSP, v dôsledku čoho poňal do svojho rozhodnutia aj prvoinštančný rozsudok, je dovolací súd toho názoru, že z odôvodnenia rozsudkov vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, na základe čoho dospel k záveru o potrebe potvrdenia prvoinštančného rozhodnutia.

16.1. Odvolací súd v odôvodnení v prvom rade konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov

dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. Rovnako konštatoval, že odôvodnenie prvoinštančného rozsudku je dostatočné, pretože sa v ňom jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom súd vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné a právne významné.

16.2. Následne odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzala už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jej odvolacie námietky nepovažoval za spôsobilé spochybniť vecnú správnosť prvoinštančného rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

16.3. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolaciu námietku žalobkyne týkajúcu sa nesprávneho právneho posúdenia súdom prvej inštancie vo vzťahu k výzve na zaplatenie omeškaných splátok s upozornením na zosplatenie označené ako „Výzva“ z 30. januára 2021. Po poukaze na povahu predmetu konania sa odvolací súd v odôvodnení stotožnil s názorom súdu prvej inštancie ohľadom potreby aplikácie § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ a úvahy o potrebe vymedzenia konkrétnej splátky, pre omeškanie dlžníka, s ktorou veriteľ zvažuje uplatnenia práva zosplatiť úver. V nadväznosti na to v zhode s prvoinštančným súdom konštatoval, že z dôvodu neurčitosti (výzvy) ako právneho úkonu, v dôsledku ktorej je tento jednostranný právny úkon veriteľa neplatný, nemožno vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti úveru - označené ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo 4. marca 2021 považovať za platné a účinné.

17. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd spolu s potvrdzovaným rozhodnutím súdu prvej inštancie (s ktorým tvorí kompletizujúcu organickú jednotu) neopomenul vziať do úvahy žiadnu z (rozhodných) skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že dovolateľka sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Neostáva preto nič iné, než konštatovať, že v prejednávanej veci boli z tohto pohľadu odvolacím súdom splnené ústavnoprávne nároky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

19. Sumarizujúc vyššie uvedené dovolací súd v okolnostiach preskúmvanej veci nezistil ústavnoprávne deficity v rámci zisťovania skutkového stavu veci, súdy nižších inštancií postupovali v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä náležitou aplikáciou prejednávacej zásady, zásady voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP) a princípu všeobecnej spravodlivosti. Zároveň pri zisťovaní skutkového stavu rešpektovali ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov),

napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie obsahujú riadne odôvodnenie myšlienkového procesu hodnotenia dôkazov, zo záverov oboch súdov nižších inštancií dovolací súd nezistil porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a prijaté skutkové závery nevykazujú známky svojvoľnosti, nelogických úsudkov či zrejmeho omylu. Námietky žalobkyne v tomto smere preto dovolací súd považoval z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

20. Žalobkyňa namietala i nesprávne právne posúdenie sporu odvodzujúc prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP a na preukázanie svojho tvrdenia uviedla rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/123/2022 a 5Cdo/197/2022.

21. Dovolací súd je viazaný iba vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti jej riešenia (§ 421 ods. 1 CSP) táto otázka spadá. Z uvedeného dôvodu dovolací súd z hľadiska prípustnosti dovolania posudzuje (iba) materiálny substrát samotného odvolacieho konania spočívajúci vo vymedzení právnej otázky a predstretí vlastnej argumentácie dovolateľa v zmysle § 432 ods. 2 CSP, súčasne zohľadňujúc vlastnú rozhodovaciu prax (iura novit curia 4Cdo/11/2021, 8Cdo/54/2018, I. ÚS 51/2020).

22. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov. Ide teda o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov sa ešte neustálili (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu). Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa v danom prípade zákonu zodpovedajúcim spôsobom vymedzila právnu otázku, riešenie ktorej - podľa názoru žalobkyne - je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu rozdielne a zároveň poukázala na rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/123/2022 a 5Cdo/197/2022. Na tomto mieste dovolací súd konštatuje, že senát 1C odvolacieho súdu v uznesení z 30. januára 2024, sp. zn. 1Cdo/123/2022 síce dospel k záveru, že „Dovolací súd sa nestotožňuje s názorom, ktorý prezentovali dovolatelia, že špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, by mala byť podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť v zosplatnení konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá“, avšak je potrebné zdôrazniť, že pre neprípustnosť dovolacích otázok v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/123/2022 najvyšší súd meritórne nastolenú otázku neriešil. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/123/2022 právny názor o nadbytočnosti konkretizácie omeškanej splátky vo výzve či oznámení o zosplatnení vyslovil len ako protiargument k nie pre vec rozhodujúcej argumentácii dovolateľov o špecifikácii omeškanej splátky ako podmienky platnosti zosplatnenia. Uvedené akcentoval Ústavný súd Slovenskej republiky nasledovne: „(...) len na okraj a doplnkovo vyjadrené právne názory senátov najvyššieho súdu, ktoré hoci sú súčasťou odôvodnení rozhodnutí odvolacieho súdu, nemožno považovať za záväzné právne názory, keďže neboli dôvodom, bez vyriešenia ktorých by dané veci nebolo možné rozhodnúť.“ (porovnaj sp. zn. III. ÚS 157/2025). S poukazom na vyššie uvedené je možné konštatovať, že dovolateľka síce odvodzovala prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, avšak posudzujúc dovolanie podľa obsahu je nutné vyvodiť prípustnosť jej dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

23. V danom prípade pre posúdenie veci je zásadnou otázkou, či k ne/dochádza porušeniu ustanovení § 37 ods. 1 a § 53 ods. 9 OZ, ak vo výzve - upozornení ako právnom úkone, absentuje uvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú má dôjsť k zosplatneniu úveru a či absencia uvedenia konkrétnej splátky spôsobuje neplatnosť takého úkonu.

24. Vychádzajúc z dovolateľkou formulovanej právnej otázky dovolací súd uvádza, že senát 5C odvolacieho súdu v uznesení z 26. júna 2024 sp. zn. 5Cdo/197/2022 vyslovil, že „V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarcu v § 53 ods. 9 OZ zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že uplynuli 3 mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky, a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 OZ je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote

pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Z ustanovenia § 565 veta druhá OZ vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 OZ). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatiť celý dlh“.

25. Dovolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že senát 6C najvyššieho súdu vo svojom uznesení z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022, po rozbere relevantných právnych ustanovení, § 37 ods. 1 OZ, § 565 vety prvej OZ a § 53 ods. 9 OZ pri posudzovaní rovnako formulovanej otázky ako v preskúmvanej veci dospel k záveru, že „(...) ak právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže zmluvný partner spotrebiteľa využiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (kde inak špeciálna úprava z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka spôsobuje v drivej väčšine prípadov vrátane všetkých dojednaní o splátkach s mesačnou a kratšou frekvenciou nepoužiteľnosť všeobecnej úpravy z § 565 vety druhej Občianskeho zákonníka o možnosti použitia práva veriteľom najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) a takému využitiu má (musí) predchádzať upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní; bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch v zákone ustanovených lehôt). Na právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakolko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka)“. Z týchto dôvodov senát najvyššieho súdu 6C argumenty dovolateľky na podporu jej tvrdenia o neexistencii žiadneho právneho podkladu pre vyžadovanie uvedenia konkretizácie splátky, pre ktorú má dôjsť k zosplateniu (v žiadosti o jednorazové splatenie, resp. v upozornení na hodlané využitie práva tejto predchádzajúcim) nepovažoval za udržateľné.

26. Posudzujúc právne účinky dovolania podľa stavu v čase jeho podania, dovolací súd konštatuje, že medzičasom Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na svojom zasadnutí konanom 4. júna 2025 prijalo uznesenie najvyššieho súdu z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022 ako judikát, publikovaný pod č. R 34/2025 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2025, ktorého práva veta znie: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka)“.

27. Žalobkyňa ďalej tvrdí, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku pre ktorú splátku bol veriteľ oprávnený zosplatiť úver a od kedy je potrebné počítat začiatok premlčacej doby v spotrebiteľských veciach a v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/268/2020, 4Cdo/201/2022, 1Cdo/53/2021, 4Cdo/231/2021, 9Cdo/368/2021, 4Cdo/23/2021, 2Cdo/332/2021, 6Cdo/71/2022, 2Cdo/272/2021, 1Cdo/61/2022, 4Cdo/250/2021, 4Cdo/262/2021, 2Cdo/298/2021, 4Cdo/221/2022, 6Cdo/64/2021, 9Cdo/98/2022, 1Cdo/143/2022, 6Cdo/87/2023.

28. Vychádzajúc z obsahu spisu a z obsahu rozhodnutí súdov nižších inštancií, súd prvej inštancie zdôraznil, že v predmetnej VÝZVE nie je označená, špecifikovaná konkrétna splátka, s ktorou je dlžník - spotrebiteľ v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorou veriteľ - dodávateľ zvažuje uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ani to z podania nevyplýva, resp. nie je to z neho možné vyvodit', keď veriteľ v ňom poukazuje na omeškanie so splácaním pohľadávky v celkovej výške 1 431,50 eura

(do ktorej nie je zahrnutý úrok z omeškania). Dospel k záveru, že tým, že veriteľ - právny predchodca žalobkyne vo VÝZVE z 30. januára 2021 neoznačil konkrétnu splátku, v súvislosti s omeškaním s ktorou zvažoval uplatnenie práva zosplatiť úver, znemožnil dlžníkovi - žalovanému efektívne odvrátiť hrozbu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Okresný súd zdôraznil, že veriteľ je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre omeškanie dlžníka s konkrétnou splátkou a pri súčasnom dodržaní podmienok a lehôt v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a pokiaľ neuplatní právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu/úveru v príslušných lehotách, také oprávnenie vo vzťahu k príslušnej splátke stráca; a prípadný nárok na úhradu takej splátky môže uplatniť „už len“ ako nárok na úhradu omeškanej splátky. Nemôže však úhradou takej splátky (prípadne ostatných starších splatných a neuhradených splátok) podmieňovať ne/zosplatenie dlhu/úveru (v upozornení na možnosť zosplatenia dlhu/úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Konštatoval, že s poukazom na obsahové nedostatky listiny VÝZVA z 30. januára 2021 (v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), resp. jej neurčitost' ako právneho úkonu, hoc zaslanej aj doručenej do sféry dispozície dlžníka - žalovaného, v dôsledku ktorých tento jednostranný právny úkon veriteľa - právneho predchodcu žalobkyne je neplatný, nemožno následné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru/dlhu listinou označenou ako VÝZVA z 18. marca 2021, tiež zaslanou aj doručenou do sféry dispozície dlžníka - žalovaného považovať za platné a účinné. Uzavrel, že nadväzne platí, že žalobkyňa nepreukázala, že je nositeľkou žalobou uplatneného nároku a prislúcha jej aktívna vecná legitimácia. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa stotožnil aj odvolací súd, ktorý ďalej uviedol, že výzvu z 30. januára 2021 nemožno považovať za kvalifikovanú výzvu v zmysle požiadaviek vyslovených v § 53 ods. 9 OZ. Pre úplnosť odvolací súd uviedol, že z dôvodu neurčitosti (výzvy) ako právneho úkonu, v dôsledku ktorej je tento jednostranný právny úkon veriteľa neplatný, nemožno vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti úveru - označené ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo 4. marca 2021 považovať za platné a účinné. Odvolací súd uzavrel, že neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ pre mimoriadne vyhlásenie splatnosti úveru, čo má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a s tým spojený nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne v spore.

29. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť jej dovolania z § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Ňou zadefinovaná právna otázka (pre ktorú splátku bol veriteľ oprávnený zosplatiť úver a od kedy je potrebné počítať začiatok premlčacej doby v spotrebiteľských veciach) by mohla mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo jej žalobe vyhovie. Žalobkyňa ale túto otázku nastolila v inej situácii, v ktorej zamietnutie jej žaloby opodstatňoval aj samotný záver súdu, že žalobe nebolo možné vyhovieť z dôvodu, že obsahové nedostatky listiny VÝZVA z 30. januára 2021, resp. jej neurčitost' ako právneho úkonu, v dôsledku ktorých tento jednostranný právny úkon veriteľa - právneho predchodcu žalobkyne je neplatný, nemožno následné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru/dlhu listinou označenou ako VÝZVA z 18. marca 2021 považovať za platné a účinné a žalobkyňa nepreukázala, že jej prislúcha aktívna vecná legitimácia. Predmetná „dovolacia“ otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala takého záveru, výlučne na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie. Takto dovolateľkou nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

30. So zreteľom na doposiaľ uvedené dovolací súd konštatuje, že pri riešení dovolateľkou nastolenej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nedošlo odvolacím súdom k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, resp. k odklonu od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobkyne, ktorým namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.